

Yttrande

Datum
2024-04-11

Diarienummer
5.2.17-00362/2024

Regeringskansliet
Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.dl@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet gällande betänkande SOU 2023:27 Kamerabevakning för ett bättre djurskydd

Ert diarienummer: LI2023/02659

Jordbruksverkets synpunkter

Jordbruksverket instämmer i utredningens huvudsakliga slutsatser men vill framföra följande synpunkter.

Jordbruksverket anser att kamerabevakningen bör omfatta även ljudupptagning och inte bara rörliga bilder.

Jordbruksverket delar utredningens uppfattning av att kamerabevakning kan vara ett användbart verktyg för att stärka djurskyddet på svenska slakterier.

Jordbruksverket instämmer också i utredningens slutsats att kameraövervakning endast bör utgöra ett komplement till den befintliga kontrollen av djurskydd på slakterier. Jordbruksverket bedömer däremot att kamerabevakningen även bör omfatta ljudupptagning och inte bara rörliga bilder. Vi anser att ljudupptagning på ett väsentligt sätt bidrar till att få en bild av djurskyddet och till att förstå händelseförloppet. Ljud ger både information om vad djuren upplevt och vad som hänt, vilket är viktigt att säkerställa för såväl kontrollmyndighet som företag. Ljud kan användas för att fastställa sambandet mellan det som observeras, exempelvis ljud i samband med ett djur som hoppar till, försöker fly eller likande. Ljud kan även bidra till bättre bedömningar kring exempelvis om ett djur är medvetlöst eller ej, där djurens läten är entydiga tecken på medvetande. Jordbruksverket bedömer att ljudinspelning inte enbart blir ett verktyg för kontrollmyndigheterna utan även en resurs för slakteriföretagen för att säkerställa vad som hänt och för att kvalitetssäkra sin djurhantering i samband med egenkontroll. Ljudupptagning kan även vara en viktig parameter för den enskilde arbetaren på slakteriet för att styrka att denna har gjort rätt i samband med slakten.

Jordbruksverket delar utredningens resonemang kring svårigheterna med ljudupptagning och förstår att det innebär ett större integritetsintrång mot den enskilda. Mot bakgrund av ovanstående anser vi dock att frågan om ljudupptagning åter bör belysas och övervägas. Vi överlåter till regeringen att avgöra frågan i det fortsatta beredningsarbetet.

Jordbruksverket föreslår att inspelningarna ska bevaras i minst tre månader.

Vi håller med om att granskning i efterhand bör anses vara tillräckligt, men att materialet kan behöva sparas längre än de föreslagna två månaderna. På grund av komplex ansvarsfördelning mellan kontrollmyndigheter och begränsade resurser kan ärenden ta tid och vi föreslår därför att inspelningarna ska bevaras i minst tre månader. Vi ser även att det är slakterierna som bör ansvara för kamerabevakningen, vad gäller inköp och drift och i enlighet med lagstiftarens anvisningar.

Jordbruksverket anser att kamerabevakning är viktigt vid all slakt.

Jordbruksverket bedömer att kamerabevakning är av nytta för slakterier med både stor och liten verksamhet så länge det rör sig om annat än slakt i hemmet för privat konsumtion. Beträffande andra undantag enligt rådets förordning (EG) nr 1099/2009¹, dvs. de mindre fjäderfä- eller kaninslakterier som i Sverige idag har kommunal livsmedelstillsyn (dvs. inte ligger under Livsmedelsverkets officiella veterinärer) så anser Jordbruksverket att även dessa bör omfattas av lagstiftningen gällande kamerabevakning. Detsamma gäller mobila slakterier eller slakt på härkomstgård.

För att kunna genomföra förslaget behöver det finnas en god kännedom om samtliga slakterier som omfattas. Skälet att även små slakterier, mobila slakterier och slakt på gård bör omfattas är att det vid samtlig slakt råder omfattande djurskyddsrisiker. Vi bedömer inte att riskerna för de enskilda djuren är mindre på små anläggningar och att de därför behöver omfattas. Om slakterierna erhåller ekonomisk kompensation för att införskaffa utrustningen, bör det inte anses oproportionerligt att kräva kameraövervakning även på mindre anläggningar samt vid avlivning i hägn, i vart fall om slakt pågår utan att Livsmedelsverkets personal är närvarande.

Jordbruksverket föreslår ändring av lydelse i 1 § i förslaget till ny lag.

I 1 § nämns "[...] de djur som hanteras i lokalerna". Jordbruksverket föreslår att detta ändras till "[...] de djur som hanteras på anläggningen". Detta för att vissa slakterier, som exempelvis, renslakterier ofta stallar upp och driver djuren utomhus, i fällor eller paddockar. Det är viktigt att även dessa områden omfattas av kraven på kamerabevakning, även om de inte utgör "lokaler".

---

¹ Rådets förordning (EG) nr 1099/2009 av den 24 september 2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning.

Jordbruksverket föreslår tydliggörande för vad som är hantering av djuren efter slakten.

Enligt 4 § föreslås att ett slakteri ska bedriva kamerabevakning av alla de områden på anläggningen där levande djur hanteras eller hålls, inklusive områden för avlastning, uppställning, drivgångar samt områden för bedövning och avblodning, under all tid som där finns levande djur. Jordbruksverket anser att det är viktigt att kamerabevakningen täcker hela linjen fram tills det att djuret är bedömt och konstaterat dött. Det bör därför införas en tydlig slutpunkt och gräns för vad som är hantering av djuren efter slakten. Detta kan läggas in i paragrafen, alternativt kan man i definitionen klargöra att det som anses vara levande djur är hela vägen fram till att en kontroll gjorts av att djuret är dött.

I detta ärende har generaldirektören Christina Nordin beslutat. Mattias Gårdlund har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också chefsjuristen Ida Lindblad Hammar, Annett Kjellberg, Helena Elofsson, Josefine Bjerking och Pernilla Granath Limstrand deltagit.

Christina Nordin

Mattias Gårdlund

Yttrandet har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.